

Mežzinātne, 8, 1998.g., Rīga, 230 lpp.

Mūsdienīgas mežsaimniecības simbols ir trīs savstarpēji daļēji pārklājušies apli, kas raksturo ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās problēmas. Meža nozares vēsture apliecina, ka svarīgākais ir ekoloģiskais aplis – ne ekonomiskie, ne sociālie risinājumi nebūs veiksmīgi, ja tie nebalstīsies uz dabas likumsakarībām.

Rakstu krājumā “Mežzinātne, 8” desmit oriģināli raksti veltīti Latvijas priežu mežu pašreizējās struktūras analīzei un intensīvas saimnieciskās darbības seku prognozēšanai. Radošajā grupā mērķtiecīgi sadarbojās Valsts Mežzinātnes institūta “Silava”, LLU, LV Koksnes ķīmijas institūta un LU zinātnieki.

Metodoloģiskā pamatnostādne ir meža ekosistēmas modelis, kas vienotā veselumā sasaista kokaudzi, dzīvo zemsedzi, organikas patērētājus, pārveidotājus un uzkrājējus.

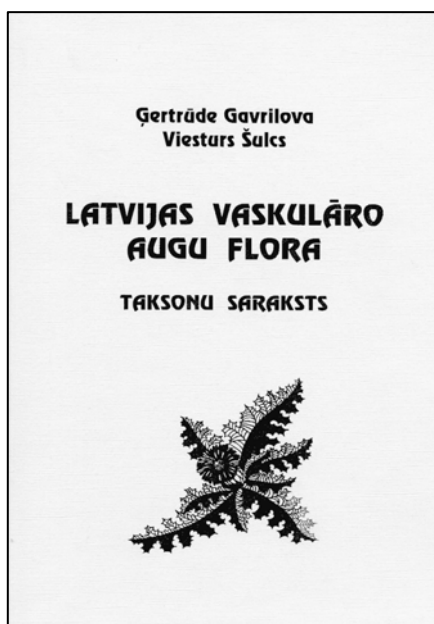
Modelējot saimnieciskās darbības ekoloģiskās sekas, kas var izpausties pēc gadu desmitiem, jābūt striktam priekšstatam par pašreizējo klimatisko izmaiņu ietekmi uz priežu meža struktūru, komponentu savstarpējām attiecībām. Kā fona izmaiņu nozīmīgs indikators izmantota dzīvā zemsedze, augu sabiedrības.

Krājumā dotas atbildes uz virkni jautājumu: kāda ir priežu mežu kvalitāte dažādos Latvijas apgabalos, kāda – atšķirīgos meža tipos; kādi mežsaimnieciskie pasākumi veicami, lai priežu meži kļūtu augstākā, lai tur izaudzēto stumbru kvalitāte būtu iespējami labāka; kāda ir priežu nekoksnes produktu kvalitātes un arī kvantitātes rādītāju saistība ar kokaudzes struktūru? Pētījumos argumentēti parādīts, ka mūsu apstākļos nav izmantojama Rietumeiropas pieredze par pārbiezinātu priežu jaunaudzū lietderību.

Objektīvi izvērtējot pētījumu rezultātus, varam secināt, ka Latvijas meža mozaikveida struktūra ar nelieliem nogabaliem, kas atšķiras gan pēc meža tipa, gan kokaudzes sastāva, vecuma un biežības, ir labs priekšnoteikums gan retu augu, gan apdraudētu putnu sugu izdzīvošanai un bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai vismaz pašreizējā līmenī. Dažu vecu un ekonomiski mazvērtīgu koku atstāšana mežā, kā arī mežizstrādes pasākumu mērķtiecīga ierobežošana pavasarī (aprīlis-jūnijs) lielā mērā var novērst nevēlamo spriedzi vides aizsardzības un meža apsaimniekošanas speciālistu starpā.

Pēteris Zālītis

G.Gavrilova, V.Šulcs. Latvijas vaskulāro augu flora. Taksonu saraksts.
Rīga, Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas izd., 1999, 136 lpp.

Floristiskie pētījumi ir jebkuras teritorijas veģetācijas izpētes pamatā. Ne tikai botāniķiem, bet arī daudzu citu radniecīgu nozaru speciālistiem (mežkopjiem, agronomiem, biškopjiem, farmaceutiem, vides un dabas aizsardzības darbiniekiem u.c.) ļoti noderīgs būs jaunais Latvijas vaskulāro augu floras taksonu saraksts. Pēc autoru domām tas izdots galvenokārt Latvijas nacionālās floras datu bāzes (LNFDB) un Herbārija (LATV) vajadzībām. Tajā ietvertas 1937 sugas no 665 ģintīm un 132 dzimtām, kā arī 39 pasugas. Salīdzinot ar iepriekšējo sarakstu (Tabaka L., Gavrilova Ģ., Fatare I., 1988), jaunais saraksts papildināts ar gandrīz 300 sugām.

Daudzu sugu nosaukumiem pievienoti izplatītākie sinonīmi. Ar dažādu šriftu un simbolu palīdzību darbā izdalītas vietējās un citzemju sugas, bet starp beidzamajām – dažādā pakāpē naturalizējušies dārzeņbēgļi, ievazātās (adventīvās) un citzemju koku sugas. Norādītas arī no Latvijas floras izzudušās sugas. Viss materiāls, kur nosaukumi doti pēc jaunākajiem Starptautiskās botāniskās nomenklatūras noteikumiem (iespēju robežās), sakārtots divās daļās. Pirmajā daļā taksonu saraksts sakārtots pa dzimtām: sēkļaugu dzimtas pēc A.Englera sistēmas, bet paparžaugu – pēc A.Bobrova 1974.gada darba. Otrajā daļā taksonu nosaukumi seko cits citam alfabētiskā kārtībā. Sarakstos iekļautas arī divas hibrīdģintis, 104 hibrīdi, kuriem ir binārie nosaukumi un biežāk sastopamie hibrīdi.

Jaunais Latvijas vaskulāro augu floras taksonu saraksts ir vairāku botāniķu paaudžu darba rezultāts, kas arī norādīts šī lieliskā un ļoti informatīvā darba ievadā.

Austra Āboliņa